

Hodnocení diplomové práce

Alena Machová

Téma: „Rekodifikace českého účetního práva“

Problematika rekodifikace účetního práva je významným problémem i koncepční otázkou. V současné době jsou pramenem informací zejména zákon č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky, které provádějí některá ustanovení tohoto zákona i České účetní standardy, zákon č. 586/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, zákon č. 234/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky vč. Listiny základních práv a svobod, doplňkově také hmotně-právní daňové předpisy, trestní zákoník atd. Dále pak Nařízení a směrnice Evropského parlamentu a Rady.

Domnívám se, že si diplomantka zvolila vhodné téma ke zpracování. Problematika správného vedení účetnictví je v zájmu státu, neboť zájmem veřejné moci, ale i soukromých osob, zejména podnikatelů, je mít přehled o stavu majetku, závazků a výsledcích hospodaření. Vždyť účetnictví je hlavním podkladem pro výpočet daňové povinnosti, hlavním zdrojem příjmů státu. Je to tedy téma velmi aktuální.

Cílem práce bylo podat podrobnější pohled na rekodifikaci českého účetního práva.

Práci diplomantka rozvrhla do pěti kapitol.

První kapitola se věnuje obecným východiskům regulace účetnictví.

Druhá kapitola se zabývá problematikou koncepčního rámce účetnictví. V závěru této kapitoly jsou zmíněny stěžejní účetní zásady a principy uvedené ve stávajícím znění zákona o účetnictví. Věnuje se čtyřem pilířům koncepčního rámce v návrhu nového zákona o účetnictví.

Třetí kapitola popisuje postup legislativních prací na novém zákoně o účetnictví, tj. vytvořením odborné skupiny pro tvorbu nové účetní legislativy, dále rozebírá mezirezortní připomínkové řízení k věcnému záměru, pokračuje předložením návrhu věcného záměru nového zákona o účetnictví vládě, projednání návrhu věcného záměru zákona vládou a jeho schválení a o předložení návrhu nového zákona o účetnictví do mezirezortního připomínkového řízení v souladu s plánem legislativních prací Ministerstva financí.

Ve čtvrté kapitole je představena struktura návrhu nového zákona o účetnictví a jsou vyhodnoceny nejdůležitější očekávané změny v soustavě právních předpisů, účetních postupech a způsobech vykazování, rozsahu vedení účetnictví a kategorizaci účetních jednotek, zavedení funkční měny, úpravě limitů pro povinný audit a sankcí za účetní přestupky. Závěr čtvrté kapitoly je s využitím soutěžní práce studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ) obsáhleji zaměřen na digitalizaci účetnictví.

Pátá kapitola mapuje typické obsahy jednotlivých připomínek k návrhu nového zákona o účetnictví a shrnuje a statisticky vyhodnocuje výsledky zjištění.

Na závěr jsou popsána potenciální rizika spojená s rekodifikací českého účetního práva a je uvedeno, jaké pozitivní i negativní dopady mohou rozsáhlé změny mít na účetní jednotky.

Velmi se mi líbila pátá kapitola diplomové práce, tj. Připomínky k návrhu zákona o účetnictví. Tato část je doplněna vhodnými grafy a shrnutím. Diplomantka provedla i vlastní hodnocení.

Práci oceňuji, neboť studentka musela při psaní práce reagovat na neustálé změny a posouvání termínů, nejasných vyjádření kompetentních osob, což muselo mít vliv na celkovou koncepci a obsáhlost práce. Vždyť ani v dnešní době (květen 2023) není úplně jasné, jak bude nastaven celý systém. Řada prováděcích vyhlášek ani celková koncepce změn daňového, občanského a korporátního práva není dosud zpracována. Konečné datum se v průběhu času stále posouvá.

Práce je podle mého názoru vhodně strukturovaná, založena na teoretických i praktických znalostech a zkušenostech. Diplomantka prokázala velmi dobrou znalost účetní regulace a účetnictví samotného. Domnívám se, že práce je zdařilá. Cíle diplomové práce byly podle mého názoru splněny.

Diplomantka využila literatury, která je pro danou problematiku vhodná.

Práce podle mého názoru splňuje po obsahové i po formální stránce předpoklady pro obhajobu. Při obhajobě by se diplomantka měla zaměřit především na:

- a) Jaké jsou základní instituty účetnictví (účetního práva)?
- b) Doplnující otázka: Je argument podnikatelské obce o neúměrném zatěžování účetní jednotky oprávněný (str. 56)? Je ověřování účetních závěrek nezávislým auditorem v dnešní době vůbec potřebné?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Plzni dne 14. května 2023

Ing. Josef Nocar